

بررسی نقش سرمایه اجتماعی در مشارکت شهروندان در اجرای طرح‌های عمرانی و توسعه شهری با رویکرد آینده پژوهی (مطالعه موردی: شهر ساری)

علیرضا سعیدی سعید آبادی^۱، عباس ارغان^۲

^۱ دانشجوی دکتری برنامه‌ریزی شهری دانشگاه آزاد سمنان و عضو هیئت‌علمی دانشگاه روزبهان ساری

^۲ استادیار گروه جغرافیا و برنامه‌ریزی شهری و عضو هیئت‌علمی دانشگاه آزاد اسلامی سمنان (نویسنده مسئول)

چکیده

پژوهش حاضر با هدف بررسی نقش سرمایه اجتماعی در مشارکت شهروندان در اجرای طرح‌های عمرانی و توسعه شهری (مطالعه موردی: شهر ساری) می‌باشد. روش گردآوری داده‌ها پیمایش می‌باشد. جامعه آماری را ۴۰۰۰۰۰ نفر از شهروندان ساری تشکیل می‌دهد. براساس جدول نمونه‌گیری استاندارد کرجسی و مورگان، ۳۸۱ نفر به‌عنوان نمونه انتخاب شده‌اند. برای دسترسی به نمونه در این تحقیق از روش نمونه‌گیری خوشه‌ای استفاده شده است. ابزار گردآوری داده‌ها پرسشنامه می‌باشد. روایی پرسشنامه‌ها با کسب نظر کارشناسان حاصل و پایایی حاصل از آلفای کرانباخ نیز برای پرسشنامه سرمایه اجتماعی برابر با ۰/۸۱۲ و برای پرسشنامه مشارکت اجتماعی ۰/۷۹ می‌باشد. به منظور آزمون فرضیات تحقیق با توجه به نرمال بودن داده‌ها از آزمون‌های پیرسون و رگرسیون چندمتغیره استفاده شده است. نتایج تحقیق نشان داد که بین سرمایه اجتماعی و ابعاد آن (اعتماد اجتماعی، انسجام اجتماعی، روابط اجتماعی) و مشارکت شهروندان در اجرای طرح‌های عمرانی و توسعه شهری رابطه معنادار وجود دارد. یعنی کسانی که در اجرای طرح‌های عمرانی و توسعه شهری مشارکت داشتند بیشتر از شهروندانی که مشارکت نداشتند دارای سرمایه اجتماعی بودند. همچنین براساس نتایج رگرسیون چند متغیره اعتماد اجتماعی بیشترین تاثیر بر مشارکت شهروندان در اجرای طرح‌های عمرانی و توسعه شهری دارد.

واژه‌های کلیدی: سرمایه اجتماعی، مشارکت شهروندان، طرح‌های عمرانی و توسعه شهری

مطالعات جغرافیا، عمران و مدیریت شهری

دوره ۷، شماره ۱، بهار ۱۴۰۰، صفحات ۶۱-۴۴